

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE vedoucí práce

Autorka práce: Kateřina Košvancová

Studijní program: Český jazyk se zaměřením na vzdělávání

Studijní plán: Český jazyk se zaměřením na vzdělávání se sdruženým studiem Dějepis se zaměřením na vzdělávání

Název práce: Čechovův Racek v interpretacích současných českých divadel

Vedoucí práce: PhDr. Jiří Smrčka, Ph.D

Oponent práce: Mgr. et Mgr. Eva Blinková Pelánová, Ph.D.

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje (množství a kvalita, aktuálnost, příp. zahraniční zdroje, vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice nebo gramatice	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah BP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium	A	B	C	N	NP
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.					
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.					

Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP
Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP

Kritérium					
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorce závěrečné práce:

Bakalářská práce Kateřiny Košvancové si dala za cíl porovnat rozdílné interpretace Čechovova dramatu *Racek* v soudobém českém divadle. Že šlo o originální úkol bez zjevné analogie s jinou odbornou prací, seznala autorka už při hledání vhodné metody, o níž by se mohla při psaní práce teoreticky opřít. Neexistence vhodné metodologické studie nebo odborné práce analogického charakteru vytvořila nutnost, aby si autorka sama stanovila způsob, jakým bude jednotlivé interpretace Racka zkoumat. Ještě před tím však autorka musela definovat okruh zkoumaných textů (tedy „textových variant“) Racka. Množství překladů a inscenací, z nichž bylo nutné pro potřeby bakalářské práce vybrat ty nosné, ukazuje, nakolik je od 60. let 20. století do současnosti *Racek* v českém prostředí oblíbeným dramatickým textem. Oproti původně zamýšlenému plánu (v zadání práce) nahradila autorka inscenaci Dejvického divadla (2013) interpretačně výraznější inscenací Klicperova divadla (2002). Základním materiálem výzkumu se stala textová složka jednotlivých inscenací, k ostatním složkám autorka přihlížela jen odvozeně. Jinak řečeno, práce se zaměřila zejména na dramaturgické úpravy Čechovova textu, který, jak autorka zjistila, česká divadla v posledních padesáti letech uváděla v koncepčně rozdílných překladech. V této souvislosti je nutné poznamenat, že autorka nepodnikala analýzu překladů. Výběr inscenací využívající odlišné překlady tu spíše sloužil ke zvýraznění rozdílných přístupů ve výkladu textu.

Jednoznačně silnou stránkou bakalářské práce je zdařilá analýza interpretačních přístupů. Autorka práce postupuje metodicky v předem stanoveném plánu. Výběr sledovaných kategorií považuji za nosný a odpovídající svému účelu (zejména kapitoly věnující se postavě Trepleva, upozadování nebo zvýrazňování vedlejších postav, otázce umění a jeho obrody, hamletovským aluzím nebo aspektům lásky a smrti). V analýze některých jevů se autorce daří jít více do hloubky, jinde působí naopak analýza uspěchaně a ke škodě věci se spokojuje s povrchnějšími soudy. V celku si však zachovává analytická část vysokou úroveň, je z ní patrné silné osobní zaujetí a citlivý interpretační vklad autorky práce.

Slabší stránkou práce je zbytečně rozsáhlý a školskou faktografií přetížený kontext. Jakkoliv rozumím potřebě autorky interpretaci textů zasadit do historických a kulturních souvislostí, a tím ji opřít o pevná data, soubor informací o Čechovovi, jeho tvorbě a její recepci příliš neakcentuje podstatu, která by napomohla splnění stanoveného výzkumného úkolu. Stejně tak nadbytek pozitivistických údajů o historii jednotlivých českých divadel a inscenačních týmech, práci spíše rozměňuje a zatěžuje. Množství nadbytečných a nutně zjednodušujících až povrchních údajů a tvrzení je ke škodě samotné analýzy, která, jak již bylo výše uvedeno, byla provedena kvalitně. S nadsázkou by bylo možné konstatovat, že práce začíná být zajímavá od str. 28, kdy opustí metodu středoškolské kompilace a začne s poučenou kvalitativní analýzou textu. Je zřejmé, že i v analytické části mohla jít bakalářská práce do větších podrobností a některými aspekty se mohla zabývat hlouběji, například žánrovými modifikacemi v rozdílných inscenacích. Autorka se mohla pregnantněji rovněž vypořádat se závěrečným seznamem literatury; bylo by namístě, aby

i u tiskem nevydaných textů Racka byl uváděn standardní citační záznam (včetně jména překladatele a autora úpravy).

Závěry, k nimž bakalářská práce dopívá, odpovídají na položený výzkumný problém a sumarizují zjištění získaná analýzou zkoumaných textů. Text bakalářské práce po finalizaci a závěrečné redakci je napsaný na solidní stylistické úrovni a neobsahuje závažnější jazykové nebo pravopisné chyby

Celkově hodnotím bakalářskou práci Kateřiny Košvancové příznivě, neboť při analýze osvědčila schopnosti aplikovat literárně teoretické nástroje na konkrétní textový materiál. Vzhledem k množství zkoumaného textového materiálu nešlo v žádném případě o úkol jednoduchý. Cíle, ke kterým dospěla, korespondují s vytyčeným badatelským úkolem. Výsledný text odpovídá nárokům na vysokoškolskou kvalifikační práci.

Předložená práce splňuje veškeré požadavky kladené na tento typ prací. Shody v systému Theses.cz a Turnitin s jinými dokumenty byly zkontrolovány vedoucím práce.

Práci doporučuji k obhajobě.

D. Otázky k obhajobě

- 1. V souvislosti s Čechovovými dramaty se v práci zmiňuje označení „slzavá komedie“ (str. 13). Charakterizujte Racka z hlediska jeho žánru, vysvětlete, zda je možné při inscenačním výkladu žánr modifikovat, a uveďte, zda bylo možné ve zkoumaných inscenacích žánrové modifikace vysledovat.**
- 2. Ve vrcholných Čechovových dramatech se pracuje s hypotetizací postav. Jak současná česká inscenační praxe tohoto prvku využívá při interpretaci Racka?**

V Praze dne 2. ledna 2025

Podpis